

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. september 2008
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0646
Dok.: LCH40746

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1056 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 25. august 2008.

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1056 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Under henvisning til ministerens besvarelse af L 217, 2005-06, spørgsmål 18, bedes ministeren udarbejde en supplerende redegørelse med særlig henblik på en uddybning af de parlamentariske udvalgs kontrolbeføjelse samt en redegørelse for systemet i USA.”

Svar:

1. Med hensyn til den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesterne i Norge kan Justitsministeriet på grundlag af oplysninger fra det norske Justis- og politidepartementet supplerende oplyse følgende:

Det såkaldte EOS-udvalg, som er et permanent parlamentarisk kontroludvalg for de såkaldte ”hemmelige tjenester”, består af 7 medlemmer, som alle er valgt af Stortinget efter indstilling fra Stortingets Præsidentskab for en periode af 5 år. Som medlemmer af EOS-udvalget vælges typisk fagpersoner og tidligere politikere, idet aktive medlemmer af Stortinget ikke kan vælges som medlemmer. Medlemmerne kan genvælges.

Forsvarets Sikkerhetstjeneste blev i 2002 delt i National Sikkerhetsmyndighed, som skal koordinere de forebyggende sikkerhedstiltag og kontrollere sikkerhedstilstanden inden for stat og kommune i forbindelse med bl.a. informationssikkerhed, og Forsvarets Sikkerhetsafdeling, der på vegne af forsvarschefen er ansvarlig for at varetage sikkerheden i forsvaret. Forsvarsministeriet er konstitutionelt ansvarlig for både National Sikkerhetsmyndighed og Forsvarets Sikkerhetsafdeling, mens Justitsministeriet er ansvarlig i civile sager under National Sikkerhetsmyndighed.

Forsvarets Efterretningstjeneste hedder i dag Efterretningstjenesten og er en civil-militær tjeneste, som hører under Forsvarsministeriet.

Justitsministeriet er ansvarlig for Politiets Sikkerhetstjeneste.

I relation til EOS-udvalgets indsigt i og adgang til forvaltningens arkiver og registre samt lokaler, installationer og anlæg af enhver art, jf. EOS-kontrollovens § 4, er der etableret en praksis, som er godkendt af Stortinget, hvorefter EOS-udvalget ikke har indsigt i Efterretningstjenestens kilder, identiteten mv. af personer, som indgår i Efterretningstjenestens besættelsesberedskab samt i informationer modtaget fra samarbejdende

efterretningstjenester, hvor informationerne er vurderet som særlig sensitive.

Politiets Sikkerhetstjeneste er ikke underlagt de samme undtagelser som Efterretningstjenesten, men EOS-udvalget har pålagt sig selv restriktioner i forhold til oplysninger om sikkerhedstjenestens kilder.

2. Med hensyn til den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesterne i Sverige kan Justitsministeriet på grundlag af oplysninger fra det svenske Justitiedepartementet supplere og oplyse følgende:

Registernämnden blev nedlagt den 31. december 2007 og erstattet af Nævnet for sikkerheds- og integritetsbeskyttelse. Nævnet har overtaget samtlige opgaver, som Registernämnden varetog. Nævnet for sikkerheds- og integritetsbeskyttelse fører kontrol med kriminalitetsbekæmpende myndigheders benyttelse af hemmelige overvågninger, kvalificerede beskyttelsesidentiteter samt lignende aktiviteter. Desuden fører nævnet tilsyn med Säkerhetspolisens (SÄPO) behandling af personoplysninger. Kontrollen har særligt til formål at sikre, at aktiviteterne udføres i overensstemmelse med gældende ret. Nævnet udøver sin kontrol gennem inspektioner og andre undersøgelser. Nævnet har bl.a. kompetence til at tilkendegive sin mening med hensyn til behovet for ændringer i aktiviteterne. Nævnet skal tilstræbe, at enhver mangel i gældende lovgivning bliver afhjulpet.

På anmodning af en person er nævnet forpligtet til at undersøge, hvorvidt vedkommende har været genstand for hemmelig overvågning eller behandling af personoplysninger, herunder om foretagelsen af hemmelig overvågning, behandling af personoplysninger eller lignende aktiviteter er blevet udført i overensstemmelse med gældende ret. Nævnet orienterer vedkommende, når undersøgelsen har fundet sted. Hvis der ikke er sket overvågning mv., eller hvis en overvågning mv. er sket i overensstemmelse med reglerne, vil den pågældende normalt få besked om, at ”intet utilbørligt har fundet sted”.

Nævnet består af højst 10 medlemmer. Formanden og næstformanden skal være eller have været dommere eller med tilsvarende juridisk erfaring. De øvrige medlemmer udpeges fra en liste over kandidater foreslået af partigrupperne i Rigsdagen.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af den øvrige del af spørgsmålet anmodet Udenrigsministeriet om at indhente oplysninger om de parlamentariske udvalgs kontrolbeføjelser med efterretningstjenesterne i Holland, Storbritannien, Frankrig og USA. Desuden har Justitsministeriet anmodet det svenske Forsvarsministerium om oplysning om de parlamentariske udvalgs kontrolbeføjelser med efterretningstjenesten under Forsvarsministeriet.

Når Justitsministeriet har modtaget oplysninger om de nævnte lande, vil ministeriet vende tilbage til sagen. Tilvejebringelse af oplysninger om retstilstanden i andre lande kan erfaringsmæssigt være ressource- og tidskrævende. Det må derfor forventes, at der kan gå nogen tid, før de ønskede oplysninger foreligger.